

Bohumila Adamová
Maloměstské obrázky Františka Heritese

Oponentský posudek diplomové práce

K volbě tématu diplomové práce vedl kolegyni Adamovou jistě zájem o dílo kdysi slavného svého rodáka. Zdálo by se, že u zapomínaného autora, jednoznačně pojímaného jako autora dobových žánrových obrázků už nelze nic objevovat, ničím překvapovat.

Diplomantka se rozhodla narušit stereotyp dosavadního výkladu Heritesova díla a předvedla ve své diplomové práci, mimochodem velice dobře, klidně a s jistotou formulované, jak lze využít nových teoretických postupů (Stanzel, Teorie vyprávění) k doplnění a prohloubení dosavadních poznatků o autorovi.

Autorka dobře propojila zkoumání Heritesových vypravěčských postupů s téměř sociologickou charakteristikou maloměstského prostředí. (Mám na mysli třeba pasáž o sousedovi nebo manželce-ozdobě.) Soustředila se jednak na ztvárnění typických postav, jednak na prostor maloměsta, jak ho Herites po letité zkušenosti působení v tomto prostředí zachytil.

Třebaže se Adamová v zásadních úvahách o maloměstě a jejím hrdinovi poučila především na kondelíkovské studii Dagmar Mocné, pracovala samostatně a s invencí. Nově například zachytila fungování přírodních motivů ve výstavbě maloměstské povídky, vytvořila typologii heritesovského mužského maloměšťáka (str. 28). (Žena v textu funguje jen jako doplněk mužské postavy, ale i pro ni našla diplomantka typologické zařazení.)

Sympatický je odstup, jaký si diplomantka od textu udržela, jak s vtipem a nadhledem některé pasáže komentuje (např. str. 39).

Ráda konstatuji, že autorka ví, co je závěrečné shrnutí.

Přes všechnu pozitivní reakci mám několik připomínek a otázek. Autorka sice obecně odkazuje na další autory žánru, především na Herrmanna, ale jinak je komparace v textu přítomna opravdu poskrovnu. Postrádala jsem ji právě v jinak dobře formulované kapitole o obrazu maloměsta nebo v kapitole o postavách.

Je škoda, že Adamová, ačkoli dobře volí ilustrativní citáty, některé ukázky opakuje. Chápu, že erotických scén se ve zkoumaných povídkách nalezne opravdu málo, ale pak bych asi zvolila jiný text k ilustraci vnějšího a vnitřního vykreslování postav (str.24), když s touže ukázkou z povídky Amélie se pracuje v pasáži o erotice (str.37). Na druhé straně chápu, že právě tato povídka láká k interpretaci – patří k nejlepšímu, co Herites napsal.

Také bych polemizovala s pojmem „lechtivé“ scény nebo „lechtivý“ text. Domnívám se, že tento pojem právě „zavání“ maloměstem.

Diplomantka splnila všechny nároky, kladené na diplomovou práci, proto ji ráda doporučuji k obhajobě.

Dr. Věra Menclová